

POSTANOWIENIE

Dnia 30 października 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Strus (przewodniczący)

SSN Mirosław Bączyk (sprawozdawca)

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego w W.

przeciwko P.(...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 30 października 2008 r.,

zażalenia strony powodowej na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 26 sierpnia 2008 r., sygn. akt I ACa (...),

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 26 sierpnia 2008 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę kasacyjną strony powodowej z tej przyczyny, że nie zostały usunięte braki formalne tej skargi w terminie, tj. do dnia 15 sierpnia 2008 r. W terminie tym bowiem nie przedłożono pełnomocnictwa do reprezentowania strony powodowej w postępowaniu ze skargi kasacyjnej.

W zażaleniu na to postanowienie strona powodowa domagała się jego uchylenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Podstawowe znaczenie ma rozstrzygnięcie tego, czy skarga kasacyjna wniesiona została przez pełnomocnika właściwie umocowanego do występowania w imieniu powoda. Pod skargą tą widnieje podpis adwokat A. G.

Z treści udzielonego przez stronę powodową pełnomocnictwa procesowego radcy prawnemu A. M. wynika uprawnienie do występowania w imieniu powoda „przed sądami wszystkich instancji i organami egzekucyjnymi z prawem dalszej substytucji”. Pełnomocnictwo to zostało udzielone w dniu 21 września 2005 r. Radca prawny A. M. udzielił następnie adwokat A. G. pełnomocnictwa substytucyjnego obejmującego uprawnienie do „występowania przed sądami (organami egzekucyjnymi)” w sprawie przeciwko pozwanemu. Pełnomocnictwo substytucyjne zostało udzielone w dniu 20 kwietnia 2006 r., tj. przed wniesieniem skargi kasacyjnej (w lipcu 2007 r.).

Zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2008 r., III CZP 142/07, pełnomocnictwo procesowe nie obejmuje z mocy samego prawa upoważnienia do wniesienia skargi kasacyjnej (podobnie też np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2007 r., II CZ 80/07, nieopubl.). Prezentowana uchwała, mająca moc zasady prawnej, przesądza zakres pełnomocnictwa procesowego ukształtowanego w przepisie art. 91 k.p.c., pozostawia natomiast jako sprawę otwartą kwestię możliwych formuł prawnych służących do wyrażenia przez mocodawcę zasięgu upoważnienia udzielonego pełnomocnikowi procesowemu. Dotyczy to zwłaszcza wspomnianych formuł prawnych używanych w praktyce w okresie przed podjęciem uchwały z dnia 5 czerwca 2008 r.

W uzasadnieniu postanowienia z dnia 27 czerwca 2002 r., IV CZ 41/02 (nieopubl.) zauważono, że w praktyce ustanawiania pełnomocnictwa procesowego można zaobserwować bardzo różne sformułowania i wyrażenia dla określenia zakresu udzielonego umocowania *in concreto*. Przy pomocy różnych formuł prawnych wyrażana jest zatem intencja mocodawcy i pełnomocnika co do tego, że udzielone pełnomocnictwo procesowe obejmuje wszystkie czynności łączące się z daną sprawą, które mogą być dokonywane na wszystkich szczeblach instancyjnych biegu sprawy, łącznie ze sporządzeniem i wniesieniem skargi kasacyjnej.

Treść udzielonego radcy prawnemu A. M. pełnomocnictwa procesowego w dniu 21 września 2005 r. może jednak – wbrew ocenie Sądu Apelacyjnego – wskazywać na to, że użyta przez mocodawcę ogólna formuła upoważnienia do działania pełnomocnika „przed sądami wszystkich instancji” obejmuje także postępowanie zainicjowanie wniesieniem skargi kasacyjnej. O takiej intencji mocodawcy może świadczyć także treść pełnomocnictwa udzielonego adwokat A. G. w dniu 12 sierpnia 2008 r. w którym mocodawca potwierdza „wszelkie czynności procesowe pełnomocnika dokonane w niniejszej sprawie w postępowaniu kasacyjnym”. Oznacza to, że adwokat A. G.,

wnosząc skargę kasacyjną jako pełnomocnik substytucyjny, działała w ramach upoważnienia radcy prawnego A. M. (pełnomocnika podstawowego), udzielonego przez mocodawcę w dniu 21 września 2005 r. i to umocowanie wcześniejsze zostało następnie potwierdzone w treści dokumentu z dnia 12 sierpnia 2008 r. Przy określeniu zakresu pełnomocnictwa procesowego należy zatem zwracać uwagę na znaczenie użytych w dokumentach pełnomocnictwa stosownych formuł prawnych, mających najpełniej wyrażać intencje mocodawcy.

Skoro adwokat A. G. dysponowała już upoważnieniem do wniesienia w imieniu powoda skargi kasacyjnej (jako pełnomocnik substytucyjny), to nie istniała potrzeba weryfikacji takiego upoważnienia i podejmowania przez Sąd Apelacyjny czynności polegających na uzupełnieniu braków formalnych skargi kasacyjnej (zarządzenie z dnia 31 lipca 2008 r.). Tym bardziej nie mogły nastąpić negatywne dla strony powodowej skutki nieuzupełnienia w terminie wspomnianych braków formalnych skargi.

W tej sytuacji Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. uchylił zaskarżone postanowienie.